

สัญญาณเตือนการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

จากภาพถ่ายเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2555 ข้างล่างนี้ น่าจะเป็นสัญญาณเตือนการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว รอบใหม่ในฤดูการทำนาปี ซึ่งเกษตรกรชาวนากำลังเร่งปลูกกันอยู่ขณะนี้ เพราะมีเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล บินมาเล่นแสงไฟในตอนกลางคืนในปริมาณมากขึ้นๆ

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลบินมาเล่นแสงไฟ

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เกาะอยู่ตามผนัง

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ที่พบเห็นบินมาเล่นแสงไฟ เป็นการเคลื่อนย้ายประชากรของตัวเต็มวัย ชนิดปีกยาว จากบริเวณนาที่เกี่ยวข้องแล้ว หรือบริเวณที่ข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยว เพื่อหาแหล่งอาหารใหม่ คือ ข้าวที่อายุอ่อนกว่า หรืออยู่ในระยะกำลังแตกกอ ซึ่งต้นข้าวมีน้ำเลี้ยง (plant sap) ให้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ดูดกินเป็นอาหารได้มากกว่าข้าวแก่

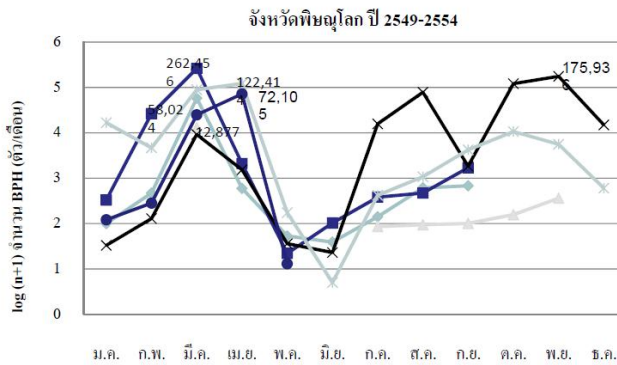
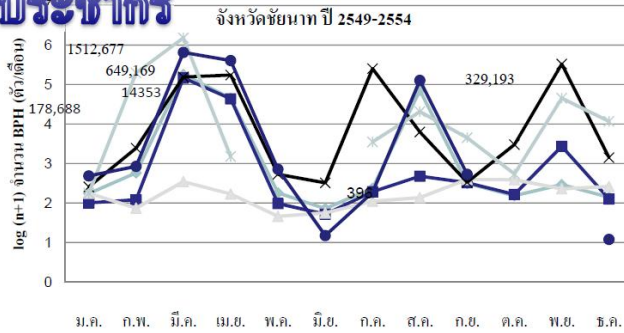
ข้อมูลการติดตามการเคลื่อนย้ายประชากรเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (2549-2554) ของกรมการข้าว พบว่า เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ที่จับได้จากกับดักแสงไฟในศูนย์วิจัยข้าว ชัยนาทและพิษณุโลก สอดคล้องกันทั้ง 2 แห่ง คือ ปริมาณเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่จับได้สูงสุดรอบแรกของปี อยู่ในระหว่าง เดือน มีนาคม ซึ่งสอดคล้องกับการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว เมื่อเดือน กุมภาพันธ์-เมษายน ต้นปีที่ผ่านมา และรอบที่ 2 อยู่ในระหว่าง เดือน สิงหาคม

ดังนั้น เกษตรกรชาวนา จึงควรระมัดระวังการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในรอบที่ 2 ในช่วงฤดูนาปีที่กำลังดำเนินการอยู่นี้ ด้วยการหมั่นสำรวจแปลงนา โดยต้องลงสำรวจบริเวณโคนกอข้าวและต้องเดินลึกเข้าไปในแปลงนา หากพบ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ตัวเต็มวัยปีกยาว ในปริมาณ มากกว่า 1 ตัว/ต้น ขึ้นไป ชาวนาควรตัดสินใจ ฉีดพ่นสารกำจัดแมลง เพื่อ ตัดวงจรชีวิตของแมลงและเป็นการควบคุมประชากรเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลไม่ให้เพิ่มขึ้นในระยะที่ข้าวกำลังตั้งท้อง เพราะจะทำให้ข้าวเสียหาย จนเกิดอาการไหม้ (hopper burn)

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล อาจลงน้ำได้ทุกระยะ ตั้งแต่ข้าวเริ่มแตกกอ (อายุ 20-30 วัน) ไปจนถึงระยะข้าวตั้งท้อง (อายุ 60-70 วัน) แต่เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลจะลดปริมาณลงและเริ่มอพยพหนีออกจากนา เมื่อข้าวแก่หรือออกรวงแล้ว (อายุมาก 80 วันขึ้นไป)

การเคลื่อนย้ายประชากร

ข้อมูลกรมการข้าว

การฉีดพ่นสารเคมี ต้องฉีดพ่นให้ละเอียดทั่วแปลงและให้ละอองยาลงบริเวณโคนกอข้าวที่เพลี้ยชอบอาศัยอยู่

บริษัท ลัดดา จำกัด ขอแนะนำสารเคมี ฟิโปรนิล ชื่อการค้าว่า **เกรท 5 เอสซี อัตรา 120 ซีซี/ไร่** จำนวนครั้งของการฉีดพ่น ขึ้นอยู่กับปริมาณของแมลง เกษตรกรชาวนาควรสำรวจแปลง ทุกๆ 7-10 วัน เพื่อการตัดสินใจในการฉีดพ่น หากชาวนาสามารถควบคุมปริมาณเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลได้ จนไม่ทำให้เกิด อาการไหม้ของข้าว ในระยะข้าวเริ่มออกรวง นั้น คือ ความสำเร็จในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และชาวนา ไม่จำเป็นต้องฉีดพ่นสารเคมีอีกในระยะเวลา 1 เดือนสุดท้าย ก่อนเก็บเกี่ยวข้าว

*****

ฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริษัท ลัดดา จำกัด

1 สิงหาคม 2555